

Asia: VN/31603/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta yhteisötalouden ja yhteiskunnallisen yrittäjyyden strategiaksi 2025-2029

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto yhteisötalouden strategialuonnoksesta 2026–2030

Strategialuonnos on kokonaisuutena hyvin laadittu ja ajankohtainen. Se vastaa EU:n suositukseen, perustuu laajaan sidosryhmäyhteistyöhön ja laajentaa perustellusti vuoden 2021 strategiaa. Yhteisötalouden määritelmät, visio ja tavoitteet ovat selkeitä ja linjassa kansainvälisen kehityksen kanssa.

Vahvuudet:

- kattava analyysi yhteisötalouden tilasta ja potentiaalista
- selkeät määritelmät yhteisötaloudelle ja yhteiskunnallisille yrityksille
- relevantit painopisteet (rahoitus, hankinnat, innovaatiot, työllisyys, tutkimus)
- realistinen tunnistaminen pk- ja paikallistason roolista

Kehittämistarpeet:

1. Toimenpiteiden konkretisointi: Tavoitteet ovat perusteltuja, mutta vaativat selkeämpiä mittareita, vastuita ja resursseja jo strategiatasolla.
2. Rahoituksen toimivuus: SGEI-tuen, InvestEU:n ja pienrahoituksen käytöstä tarvitaan konkreettisempia linjauksia.
3. Hankintojen vaikuttavuus: Sosiaalisten kriteerien käyttöä tulisi ohjata vahvemmin ja selkeyttää, missä tilanteissa varatut hankinnat ovat soveltuvia.
4. Työllisyys ja osaaminen: Työhön integroivien yritysten rooli on hyvin kuvattu, mutta yhteistyö työllisyyspalvelujen ja koulutuksen kanssa kaipaa täsmällisempiä rakenteita.

5. Tutkimus ja tilastointi: Tarvitaan kansallinen tilastointimalli, tutkimusohjelma ja pysyvä osaamisinfrastruktuuri.
6. Myyntiosaamisen tunnistaminen ja panostus: Ilman osaavaa ja aktiivista myyntiä on yhteiskunnallisten yritysten kasvua ja vaikuttavuuden kasvua turha odottaa. Kaikki lähtee myynnistä ja omien vahvuuksien tunnistamisesta sekä ympäröivän toimintaympäristön tarpeiden kartoittamisesta ja ymmärtämisestä. Mitä enemmän pystymme tuottamaan palvelua ja lisäarvoa yrityksille, sitä suurempi mahdollisuus on menestyä ja työllistää lisää väkeä.
7. ALV vapautus yhteiskunnallisille yrityksille: Yhteiskunnallisten yritysten pääasiallinen tehtävä on työllistää haastavassa työmarkkinatilanteessa olevia henkilöitä. Näin yritysten pääasiallinen kuluerä on henkilöstökulut. Mitä enemmän halutaan ihmisiä palkata, sitä enemmän pitää myydä. Myydyistä tuotteista maksetaan 25,5% arvonlisäveroa. Koska lähtökohtaisesti materiaalien ja palveluiden ostoa on vähemmän, ei tule juurikaan alv-vähennyksiä. Näin myynnistä maksetaan huomattavia summia arvonlisäveroa joka on kaikki pois työllistämisestä. Tämä epäkohta pitäisi ottaa mukaan strategiaan yhtenä keinona parantaa yhteiskunnallisten yritysten taloutta. (ei suoranaisesti strategiaa mutta osa vaikuttamistyötä yhteiskunnallisten yritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi)

Johtopäätös:

Strategialuonnos muodostaa vahvan perustan yhteisötalouden kehittämiseksi. Sen vaikuttavuus riippuu kuitenkin merkittävästi toimeenpanon konkretisoinnista ja hallinnonalojen välisestä sitoutumisesta. Kun toimenpiteet, mittarit ja rahoitusmallit täsmennetään, strategia voi aidosti vahvistaa yhteisötalouden ja yhteiskunnallisten yritysten roolia Suomessa.

Juha Talvinieniemi

toimitusjohtaja

Salon Seudun Työkeskus Oy

Talvinieniemi Juha
Salon Seudun Työkeskus Oy